

Uzaktan Çal??ma Tutumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uzaktan Çal??ma Tutumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32393>

Özet

Uzaktan Çal??ma Tutumu Ölçe?i, Ba?ol ve Çömlekçi (2022) taraf?ndan, bireylerin uzaktan çal??ma yöntemine yönelik genel tutumlar?n? ve bu tutumlar? etkileyen temel faktörleri ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle COVID-19 pandemisi sonrası yaygınlaşan uzaktan çal??ma prati?ine dair algılar?, beceri geli?tirme e?ilimlerini, kurumsal destek beklentilerini ve olumsuz tutumlara kar?? direnci de?erlendirmektedir. Ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik analizleri, yap?s?n?n sa?lam oldu?unu ve yüksek düzeyde içsel tutarlıl??a sahip oldu?unu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan Çal??ma, Tutum, ?? Tatmini, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Kurumsal Destek, Beceri Geli?tirme.

Yazarlar

O?uz Ba?ol, M. F. Çömlekçi

Amaç

Ölçe?in temel amacı, çal??anlar?n uzaktan çal??ma modeline yönelik geli?tirdikleri genel tutum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir. Bu tutumlar, çal??ma verimlili?i, motivasyon ve i? tatmini gibi önemli örgütsel sonuçlar? öngörmek için kritik bir gösterge sağlamaktadır.

Ölçek, yöneticilere ve İnsan Kaynaklar? departmanlarına, uzaktan çal??ma politikalar?n?n çal??anlar? üzerindeki psikolojik etkilerini anlamada ve bu politikalar? iyile?tirmede kullanılabilecek nicel veriler sunmayı hedeflemektedir. Ölçek Çe?idi "Geli?tirme" olarak belirtilmiştir.

Yap?

Uzaktan Çal??ma Tutumu Ölçe?i, bireylerin uzaktan çal??maya kar?? geli?tirdikleri bilişsel, duyuşsal ve davranışsal e?ilimleri kapsayan çok boyutlu bir yapı ölçmektedir. Ölçek, yapılan psikometrik analizler neticesinde dört temel faktör altında gruplandırılmıştır:

Olumlu Tutum Faktörü: Uzaktan çal??manın kişisel faydalarına ve i?-yaşam dengesine etkisine dair pozitif inançlar.

Beceri Geli?tirme Faktörü: Uzaktan çal??manın gerektirdi?i dijital yetkinlikleri ve özerk çal??ma becerilerini geli?tirme isteklili?i ve algısı?.

Olumsuz Tutuma Direnç Faktörü: Uzaktan çal??manın potansiyel zorluklarına, izolasyonuna veya ele?tirilerine kar?? koyma ve bu durumu sürdürme e?ilimi.

Kurumsal Destek Faktörü: Çal??anın, kurumun uzaktan çal??mayı destekleyici altyap?, teknoloji ve yönetim uygulamalarına dair olumlu algısı.

Geçerlik

Ölçe?in yapı geçerliliğini incelemek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Elde edilen uyum indeksleri, ölçe?in dört faktörlü teorik yapısının verilerle yüksek düzeyde uyumlu olduğunu kanıtlamaktadır. Bu sonuçlar, ölçe?in uzaktan çal??ma tutumunu geçerli bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Temel uyum indeksleri ve elde edilen değerler aşağıdaki gibidir:

Ki-Kare / Serbestlik Derecesi Oranı (X²/sd): **2,17**

Kök Ortalama Kare Hata Yaklaşımı (RMSEA): **0,06**

Normlaştırılmış Uyum İndeksi (NFI): **0,97**

Normlaştırılmış Uyum İndeksi (NNFI): **0,98**

Karşılaştırılabilir Uyum İndeksi (CFI): **0,99**

Yıllık Uyum İndeksi (GFI): **0,92**

Düzeltilmiş Yıllık Uyum İndeksi (AGFI): **0,89**

Güvenirlilik

Uzaktan Çal??ma Tutumu Ölçe?i'nin güvenilirliği, içsel tutarlılık yöntemi (bölümler arası tutarlılık) kullanılarak Cronbach's Alpha katsayısıyla değerlendirilmiştir. Genel ölçek ve tüm alt faktörler için yüksek içsel tutarlılık değerleri elde edilmiştir, bu da ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yapıya tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktörlere göre içsel tutarlılık (Cronbach's Alpha) değerleri:

Uzaktan Çal??ma Tutumu Ölçe?i (Bütün): **0,91**

Olumlu Tutum Faktörü: **0,94**

Beceri Geliştirme Faktörü: **0,91**

Kurumsal Destek Faktörü: **0,94**

Olumsuz Tutuma Direnç Faktörü: **0,84**

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme aşamasında, uzaktan çal??ma tutumunun altında yatan boyutlar ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Nihai olarak ölçe?in dört boyutlu bir

yap? sergiledi?i tespit edilmi?tir.

Yap?sal modelin ge?erli?i, Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi? ve elde edilen uyum indeksleri (özellikle CFI=0.99 ve RMSEA=0.06), modelin mükemmel düzeyde uyum sa?lad???n? ve dört faktörlü yap?n?n istatistiksel olarak sa?lam oldu?unu göstermi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik yap?s?n?n empirik verilerle desteklendi?ini do?rulamaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r.

Derecelendirme: 1: Kesinlikle kat?lm?yorum - 5: Kesinlikle kat?l?yorum

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Uzaktan çal??ma deneyimi olan yeti?kin çal??anlar/profesyoneller.

Ya? Grubu: Yeti?kin çal??an popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Uzaktan çal??ma modelini benimseyen çe?itli sektörlerdeki çal??anlar.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? 1 ile 5 aras?nda i?aretlerler. Ölçekten al?nan toplam puan veya alt faktör puanlar?, bireyin uzaktan çal??maya yönelik tutumunun düzeyini yans?t?r.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan Çal??ma Tutumu, ?? Psikolojisi, Örgütsel Davran??, ??sel Tutarlılık, COVID-19 Çal??ma Modelleri, Yap?sal E?itlik Modellemesi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: O?uz Ba?ol

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Yok

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: oguzbasol@klu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi Yok

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2022

Kullan?m ??zinleri ve Ücret: Ölçek, akademik çal??malarda kaynak gösterilerek ücretsiz olarak kullanılabilir. Ticari veya geni? ölçekli kurumsal uygulamalar için sorumlu yazarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Ba?ol, O. & Çömlekçi, M. F. (2022). Uzaktan Çal??ma Tutumu Ölçe?i geçerlik-güvenirlik çal??ması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ?ktisadi ve ?dari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 243-261. doi: 10.30798/makuiibf.862439

Makalenin orijinal tam metnine Dergipark üzerinden ?u adresten ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: uzaktan-calisma-tutumu-toad.pdf

Uzaktan Çal??ma Tutumu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?itirilmemiştir.

Kaynak metinde yaln?zca tek bir örnek madde sunulmuştur. Derecelendirme format? 1 (Kesinlikle kat?lm?yorum) ile 5 (Kesinlikle kat?l?yorum) arasındadır.

Uzaktan çal??ma, i? tatminimi olumlu etkiledi.